

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 27.08.2024 р.)

В.о. завідувача кафедри

доц. Породько М.І.

**Силабус з навчальної дисципліни «Прикладні аспекти спеціальної психології»,
що викладається в межах ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з
аутизмом» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за
спеціальністю 016 Спеціальна освіта**

**Силабус курсу «Прикладні аспекти спеціальної психології»
2024-2025 навчального року**

Назва курсу	Прикладні аспекти спеціальної психології
Адреса викладання курсу	вул. Тугана Барановського 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти кафедра спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
Викладачі курсу	Сікорська Леся Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти
Контактна інформація викладачів	e-mail : lesya-sb@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
Інформація про курс	Дисципліна «Прикладні аспекти спеціальної психології» є вибірковою дисципліною зі спеціальності <u>016 Спеціальна освіта</u> для освітньої програми «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня освіти, яка викладається в <u>3 семестрі</u> в обсязі <u>3</u> кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання та практичні навички обов'язкові для того, щоб формувати професійний підхід до психологічного супроводу дітей з особливими потребами, які мають різні варіанти порушення розвитку різної важкості (порушення зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовлення, затримку розумового розвитку, аутизм, гіперкінетичний синдром та ін.). Тому у курсі представлено як огляд концепцій дизонтогенезу, так і методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами, а також напрямки психокорекційної роботи з дітьми із порушеним психофізичним розвитком
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Прикладні аспекти спеціальної психології» є висвітлення основних прикладних аспектів організації комплексної психологічної допомоги, діагностування дітей з особливими потребами, а також засад ефективного навчання, виховання та корекційного супроводу в умовах інклюзивного освітнього простору.
Загальні компетентності	ЗК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності	<p>СК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми, виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти;</p> <p>СК-2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти теоретичних та емпіричних досліджень у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти;</p> <p>СК-4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, забезпечувати якість виконуваних досліджень та дотримання права інтелектуальної власності.</p> <p>СК-5. Здатність розробляти проєкти у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та управляти ними, презентувати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами.</p> <p>СК-7. Здатність до розуміння і узагальнення сучасних наукових теорій і методів та вміння їх ефективно застосовувати для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом.</p>
Очікувані результати навчання	<p>РН1. Мати передові концептуальні і методологічні знання у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, загальний науковий кругозір, необхідні для критичного аналізу та переоцінки наявних знань і професійних практики у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.</p> <p>РН2 Розуміти загальні принципи, методи освітніх наук, а також загальну методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та у викладацькій практиці.</p> <p>РН3. Мати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, розв'язання значущих проблем у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.</p> <p>РН4. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження зі спеціальної та/або інклюзивної освіти, здійснювати критичний аналіз результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням академічної доброчесності.</p> <p>РН6. Формулювати і перевіряти гіпотези у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, статистичного аналізу та комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар В.І., Золотоверх. Історія олігофренопедагогіки: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 375 с. 2. Бондар В.І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці: Навч. посіб. – К.: Наш час, 2005. – 176 с. 3. Даніелс Е. Р. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Даніелс, Кей Стаффорд. – Львів, 2000. – 255 с. 4. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с 5. Кобильченко В. В., Омельченко І. М. Спеціальна психологія : підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2020. 224 с. 6. Островська К. О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом : монографія / К. О. Островська. – Львів : «Тріада плюс», 2012 – 520 с. 7. Островська К.О. Формування соціальних компетенцій у дітей з розладами спектра аутизму. Розділ колективної монографії «Психологія професійної безпеки технології конструктивного самозбереження особистості»/ за ред. Ж.Вірної. – Луцьк: Вежа-Друк, 2015.

– С.578-587.
 8. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. – К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. – 320 с.
 Випуск №23, Том. 1. – 227 с. – С. 52-54. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/23/part_1/23-1_2020.pdf
 9. Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник / За ред. ВЛ. Бондаря. — Луганськ: Альма-матер, 2003. — 436 с.
 10. Спеціальна психологія. Тексти: Ч.1 / За ред. М.П. Матвєєвої, С.П. Миронової. — Кам'янець-Поділ.: Інформ.-вид. відділ Кам'янець-Подільськ. держ. унту, 1999. — 158 с.

Додаткова:

1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с.
2. Кобильченко В. В. Інтегративна парадигма як теоретикометодологічний орієнтир сучасної спеціальної психології. Особлива дитина: навчання і виховання. 2016. № 4. С. 14– 23
3. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 110 с.
4. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.: – ТОВ ВПЦ «Літопис –ХХ» - 2010.

. Інформаційні

ресурси <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/diti-z-osoblivimi-potrebami/>
<http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5718>
<http://www.openlife.lviv.ua/>
<http://www.dcp.com.ua/>

Тривалість курсу	90 год
Обсяг курсу	48 години аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять (для аспірантів денної форми навчання), 42 год. самостійної роботи
Ключові слова	Дизонтогенез, стійкий загальний недорозвиток, дисгармонійний розвиток, діагностика, нозологія, мкх ІІ, порушення розвитку, спеціальна освіта, аутизм, гіперактивність, сенсорні порушення, психокорекція, програми розвитку, психодіагностичний інструментарій.
Формат курсу	Очний, заочний
	Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують методологічних знань з дисциплін «Філософія», «Організація наукових досліджень».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Інформаційно-рецептивний метод, метод проблемного викладу, навчальна дискусія, розв'язання психологічних задач; складання інтелектуальних карт, практико-спрямовані завдання. При цьому навчання є студентоцентричним та здійснюється через залучення до активної практичної діяльності. Зокрема, для активізації навчального процесу передбачено застосування інтерактивних методів навчання з використанням новітніх мультимедійних технологій (робота при логопедичних обстеженнях, командна робота). Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технік викладання і навчання:
	<p><i>Пояснювально-ілюстративний метод:</i> лекція у формі розповіді – для пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу.</p> <p><i>Репродуктивний метод:</i> відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій – для засвоєння основних понять.</p> <p><i>Активні методи навчання:</i> послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.</p> <p><i>Метод проблемного викладу навчального матеріалу:</i> створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам під час аналізу та подальшого спільного розв'язання поставлених завдань.</p> <p><i>Частково-пошуковий метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.</p> <p><i>Дослідницький метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p><i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо.</p> <p><i>Робота з навчально-методичною літературою,</i> науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування).</p> <p><i>Методи організації самостійної роботи:</i> розв'язання завдань, виконання проєктів, індивідуальних і командних творчих завдань. Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.</p>
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання, мультимедійна дошка, комп'ютер, фліпчарт, маркери, доступ до мережі Інтернет, робота в програмі Teams / Zoom

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

- практичні заняття : 28% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -28
- індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10
- контрольні заміри (модулі): 12% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 12
- іспит 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100

Модульний контроль	Максимальна оцінка в балах					
	Поточний контроль (ПК)			Конт- рольний захід (КЗ) - <i>екзамен</i>	Підсумкова оцінка (ПК+КЗ)	
	Практичні (семінарські) заняття		Індивідуальний проект			
	Аудиторна робота	Контрольна робота				
семестр всього, у тому числі	28	12	10	50	50	100

Оцінювання практичних занять. Аспіранти виконують практичні роботи. За практичну роботу на семінарських заняттях, аспірант може максимально отримати 28 балів (відповіді на заняттях відповідно до тем, які представлені в силабусах). Аспіранти повинні виконати 1 індивідуальний проект. Таким чином, максимально за практичні роботи упродовж семестру можна отримати 38 балів, та 12 балів за контрольну роботу, що в сумі становить 50 балів.

Семінарські / самостійні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 (з навчальної дисципліни передбачено виконання системи завдань, адекватність та повнота розв’язання яких оцінюються в діапазоні 2-4х- балів. Їх кількість та зміст представлені в схемі навчальної дисципліни. Студенти ознайомлюються з критеріями оцінювання завдань до їх виконання в усній формі або в додатку до завдання (Moodle). Максимальну кількість балів, яку студент може отримати на конкретному занятті, викладач повідомляє на його початку (діапазоні балів 2-4-х). Остаточний бал за кожне заняття розраховується як сума балів за обов’язкові до виконання завдання, а також навчальну активність впродовж заняття (доповнення, відповіді на запитання, активна участь у навчальній дискусії, навчальна ініціатива, виконання завдань безпосередньо під час заняття тощо). Як приклад, 4 – відповідь повна та аргументована, вірно обґрунтовано детермінацію психічних проявів, якісно, з дотриманням вимог виконано завдання самостійної роботи; 3 – відповідь повна, але студент припускається незначних помилок, обґрунтовує детермінацію психічних проявів, якісно, з дотриманням вимог виконав завдання самостійної роботи; 2 – студент відтворює загальні положення, володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, допускає неточності у тлумаченні теоретикоприкладних аспектів розгляду психічних проявів, вміє використовувати знання в стандартних ситуаціях; 1 – студент відтворює загальні положення програмного матеріалу, демонструє знання на репродуктивному рівні; припускається помилок у тлумаченні теоретико-прикладних аспектів розгляду психічних проявів, завдання виконав неякісно; 0 – студент відтворює загальні положення, але не вміє їх обґрунтувати та конкретизувати, завдання самостійної роботи не виконав. Студенти повинні бути готові до групового контролю на семінарських заняттях (фронтальне опитування, дискусія, тестовий контроль знань тощо); Самостійна робота. Зміст самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання: 1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача. 2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу. 3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань). 4. Самостійна підготовка до модульного контролю.

Екзамен (тестовий) – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. Якщо іспит тестовий, то максимальна кількість

	<p>балів 50, виставляється на основі підрахунку кількості правильно виконаних тестових завдань різних типів (в системі Moodle). Якщо іспит відбувається в усній формі, то в білетах пропонується 3 питання: два теоретичних (по 15 балів) та 1 практичне (20 балів). Під час оцінювання враховується: 1) наявність та характер засвоєння знань (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота та точність знань); 2) якість актуалізації знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу); 3) рівень володіння відомими прийомами аналізу організаційних аспектів управлінської діяльності, сформованості умінь та навичок використання засвоєних знань; 4) прояв творчості й самостійності. Змішаний формат передбачає виконання тестових завдань (в системі Moodle) – 30 балів та усна відповідь на одне практико-спрямоване завдання (20 балів). Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Результати навчання, здобуті у неформальній та інформальній освіті, зараховуються відповідно до «Порядку визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті». Оцінюються результати відповідною кількістю балів, яку визначено для конкретної теми чи змістового модуля цієї освітньої компоненти.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливого порушення академічної доброчесності. Виявлення ознак порушення академічної доброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Відвідання занять є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи. Засвоєння здобувачами вищої освіти змісту освітньої компоненти перевіряється через такі форми оцінювання: поточне усне опитування (фронтальне / індивідуальне), програмований контроль знань, експрес-опитування, розв'язання психологічних задач, формувальне оцінювання (само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія), аналіз виконаних завдань, оцінювання завдань самостійної</p> <p>Зміст індивідуального завдання, проекту: Підготовка програми консультації з батьками та дітьми з порушеннями у розвитку, з елементами психодіагностики (обрати 5-6 методик і підготувати протоколи до них). Оцінювання індивідуального проекту. Студенту пропонується виконати індивідуальний проект, максимальна оцінка якого становить 10 балів.</p> <p>Жодні форми академічної доброчесності не толеруються</p>
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання прикладних аспектів спеціальної психології. 2. Галузі прикладних аспектів спеціальної психології. 3. Історичні етапи розвитку прикладних аспектів спеціальної психології в Україні та за кордоном. 4. Сучасна проблематика прикладних аспектів спеціальної психології в Україні. 5. Сучасний етап розвитку прикладних аспектів спеціальної психології: від ізоляції до інтеграції та інклюзії. Досягнення та пріоритети. 6. Процес компенсації та резервні можливості ВНД. 7. Розуміння компенсації на різних рівнях (біологічному, психологічному, психо-соціальному, соціальному); 8. Поняття «зона актуального розвитку», «зона найближчого розвитку».

	<p>9. Структура дефекту.</p> <p>10. Вчення про компенсації.</p>
	<p>16. Основні параметри аналізу та основні форми дизонтогенезу.</p> <p>17. Закономірності дизонтогенезу (загальні, модально-специфічні, модально неспецифічні).</p> <p>18. Критичні періоди та чинники порушення психофізичного розвитку (внутрішньоутробний період, пологи, критичні періоди новонародженого). Ендогенні (хромосомні та генні аберації), екзогенні (фізичні, хіміко-біологічні) чинники порушення внутрішньоутробного розвитку.</p> <p>19. Психосоціальні – психологічні та чинники найближчого соціального оточення, які можуть ускладнювати порушений розвиток.</p> <p>20. Принципи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (Л. Виготський, В. Козьявкін).</p> <p>21. Методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (спостереження, опитування, метод катанестичної бесіди, експеримент, тестування, аналіз продуктів діяльності).</p> <p>22. Вимоги до складання психолого-педагогічного заключення та основні його складові.</p> <p>23. Прикладні аспекти організації діагностичної та корекційної роботи</p> <p>24. Моделі реабілітації людей з особливими потребами (медична, соціальна, політична, модель «культурного плюралізму»).</p> <p>25. Прикладні аспекти супроводу та діагностики осіб з порушеннями слуху.</p> <p>26. Складання індивідуальної програми розвитку дитини з порушенням слуху.</p> <p>27. Закономірності психофізичного розвитку та діагностика осіб з порушенням зору. Супровід осіб з порушенням зору.</p> <p>28. Складання індивідуальної програми розвитку дитини з порушенням зору.</p> <p>29. Особливості психофізичного розвитку та діагностика дітей з розладами мовлення. Супровід осіб з розладами мовлення.</p> <p>30. Складання індивідуальної програми розвитку для дитини з порушенням мовлення.</p> <p>31. Особливості психофізичного розвитку та діагностика осіб з порушенням опорно-рухового апарату.</p> <p>32. Прикладні аспекти супроводу осіб із ДЦП.</p> <p>33. Складання індивідуальної програми розвитку для дитини з ДЦП.</p> <p>34. Поняття інтелектуального порушення розвитку, основні діагностичні ознаки, диференційна діагностика з іншими видами дизонтогенезу.</p> <p>35. Прикладні аспекти супроводу осіб із інтелектуальними порушеннями.</p> <p>36. Складання індивідуальної програми розвитку для дитини з інтелектуальним порушенням.</p> <p>37. Етіологія та діагностика розладів аутичного спектру згідно МКХ-11.</p> <p>38. Прикладні аспекти супроводу осіб із аутизмом.</p> <p>39. Складання індивідуальної програми розвитку аутистичної дитини.</p> <p>40. Поняття про психопатію. Фактори виникнення та розвитку психопатій.</p> <p>41. Характеристика окремих форм психопатій (збудливий, істеричний, паранояльний, нестійкий, шизоїдний, гальмівний, мозаїчний тип). Діагностика психопатій.</p> <p>42. Механізми динаміки психопатій (компенсація, декомпенсація).</p> <p>43. Прикладні аспекти супроводу та надання психокорекційної допомоги особі із психопатією.</p> <p>44. Поняття про ГРДУ як про нейропсихіатричний розлад. Методики діагностики ГРДУ у дітей.</p> <p>45. Прикладні аспекти супроводу для дітей із ГРДУ.</p> <p>46. Складання індивідуальної програми розвитку для дитини із ГРДУ.</p> <p>47. Супровід сімей із дітьми, які страждають на синдром ГРДУ.</p> <p>48. Супровід дитини з ГРДУ в системі інклюзивної освіти в загальній школі.</p> <p>49. Психологічний супровід дитини з ООП в інклюзивному класі.</p> <p>50. Вимоги до фахівців та корекційних педагогів в роботі з дітьми із ООП.</p>

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
	Тема 1. Прикладні аспекти спеціальної психології як галузі наукового знання. Предмет та завдання спеціальної психології. Спеціальна психологія	Лекція, 2 год.	1. Даніелс Е. Р. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Даніелс, Кей Стаффорд. – Львів, 2000. – 255 с. 2. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с. 3.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с	Опрацювання теоретичного матеріалу 2 год; Назвіть предмет, цілі та завдання спеціальної психології та Дайте характеристику напрямів спеціальної психології	Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми

			<p>1. Данієлс Е. Р. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Данієлс, Кей Стаффорд. – Львів, 2000. – 255 с.</p> <p>2. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с.</p> <p>3. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с.</p> <p>4. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.</p>	<p>Проаналізуйте предмет та завдання спеціальної психології.</p> <p>Обґрунтуйте необхідність психологічної допомоги дітям з особливими потребами та проаналізуйте умови підвищення її ефективності.</p> <p>Завдання для самостійної роботи: «Процес компенсації та резервні можливості вищої нервової діяльності», «Закон Л.С. Виготського перетворення мінуса дефекта в плюс компенсації», «Межі компенсації для різних форм порушеного розвитку» (реферативна доповідь, презентація)</p>	
	<p>Тема 1. Прикладні аспекти спеціальної психології . Напрямки спеціальної психології</p>	<p>Практичне заняття, 2 год. опитування, презентація, групова робота,</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p> <p>1. Данієлс Е. Р. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів / Елен Р. Данієлс, Кей Стаффорд. – Львів, 2000. – 255 с.</p> <p>2. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с.</p> <p>3.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. - 265с</p> <p>4. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	<p>Тема 2. Спеціальна психологія як галузь наукового знання. Основні категорії спеціальної психології. Порушений розвиток (дизонтогенез), структура порушеного розвитку: первинний, вторинний дефекти та взаємозв'язки між ними. Категорія дітей з особливими потребами. Корекція. Компенсація та її рівні: біологічний, психологічний, соціально-психологічний, соціальний. Декомпенсація та псевдокомпенсація. Опирання на більш збереженні функції. Поняття «інвалід» та «інвалідизація».</p>	<p>Лекція, 2 год. презентація до лекції</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34. 2. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 3. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с. 4. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально-методичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с. 5. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 2. Спеціальна психологія як галузь наукового знання. Дизонтогенез.</p>	<p>Практичне заняття, 2 год. опитування,</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття 1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24-34. 2. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 3. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с. 4. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення</p>

	<p>Категорії дітей з особливими потребами. Корекція. Компенсація та її рівні: біологічний, психологічний, соціально-психологічний, соціальний. Декомпенсація та псевдокомпенсація. Опирання на більш збереженні функції. Соціальна реабілітація, габілітація, соціальна адаптація. Поняття «інвалід» та «інвалідизація».</p>	<p>презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел</p>			<p>семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 3. Історія розвитку прикладних аспектів спеціальної психології за кордоном. Досвід становлення прикладних аспектів спеціальної психології в Європі та США.</p>	<p>Лекція, 2 год. презентація до лекції</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наукових праць. — К.: Університет «Україна», 2010. — № 7(9). — 561 с. 2. Бондар Є.О. Виховання осіб з психофізичними вадами як соціальна проблема / Є.О. Бондар // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наук. пр. — К.: Університет "Україна", 2004. 3. Бондар В.І., Золотоверх. Історія олігофренопедагогіки: Підручник. — К.: Знання, 2007. — 375 с. 4. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально-методичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с. 5. Соколянський Іван Опанасович //Українські лікарі. Бібліографічний довідник. Кн.3. Учасники національно-визвольної 	<p>Охарактеризуйте ставлення до осіб з порушенням розвитку в різних країнах та у різні історичні періоди. Внесок І.О. Сікорського в розвиток соціальної психології та дефектології. Які концепції Л.С. Виготського найбільш значущі для соціальної психології? Які концепції І.О. Соколянського</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

			боротьби й українського державотворення, репресовані та реабілітовані лікарі України. Львів, 2008. – С.191-193 6.Хохліна О.П. Виготський Л.С. про розвиток розумово відсталих дітей / О.П. Хохліна // Педагогіка і психологія. — 1997. — № 2 (15). — С. 186-193.	найбільш значущі для соціальної психології? Окресліть актуальні проблеми та перспективні напрями розвитку сучасної спеціальної психології.	
Тема 3. Історія розвитку прикладних аспектів спеціальної психології в Україні Історичні нариси становлення прикладних аспектів спеціальної психології в Україні.	Практичне заняття, 2 год. опитування, презентація	Література вказана до теми лекційного заняття 1.Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наукових праць. — К.: Університет «Україна», 2010. — № 7(9). — 561 с. 2.Бондар Є.О. Виховання осіб з психофізичними вадами як соціальна проблема / Є.О. Бондар // Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: зб. наук. пр. — К.: Університет "Україна", 2004. 3.Бондар В.І., Золотоверх. Історія олігофренопедагогіки: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 375 с. 4. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.			
Тема 4. Сучасний етап розвитку спеціальної психології: від ізоляції до інтеграції та інклюзії. Досягнення та пріоритети Внесок вчених Л.С. Виготського, Л. Божович та ін. у розробку прикладних аспектів спеціальної психології.	Лекція, 2 год. презентація до лекції	1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 2. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9. 3. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.	2 год	Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми	
Тема 4. Сучасний етап розвитку прикладних аспектів спеціальної психології: основні завдання. Досягнення та пріоритети. Сучасні дослідження у спеціальній психології (Є. Соботович	Практичне заняття, 2 год. опитування, презентація	Література вказана до теми лекційного заняття 1.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 2. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.		Відповідно до розкладу проведення семінарського	

	та ін.)		3.Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.		
	<p>Тема 5. Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини. Розуміння норми та аномалії у психофізичному розвитку особистості. Критерії нормального розвитку за Л. Пожар. В.Лебединським). Закономірності дизонтогенезу.</p>	Лекція, 4 год. презентація до лекції	<p>1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24- 34.</p> <p>2.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67.</p> <p>3. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально-методичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.</p> <p>4.Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9.</p> <p>5.Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. – К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. – 320 с.</p>	<p>2 год. Сучасне уявлення про норму індивідуального розвитку (статистична, функціональна, ідеальна норма). Проаналізувати схему умов адекватного психічного розвитку за О. Р. Лурія. Охарактеризувати фактори внутрішнього та зовнішнього середовища та їхній вплив на розвиток дитини через материнський та батьківський організм. Дайте порівняльну характеристику «первинним» і «вторинним» порушенням розвитку. Навести класифікацію порушень розвитку (стійкий тотальний недорозвиток, затримка психічного розвитку, пошкоджений розвиток, дефіцитарний розвиток, дисгармонійний</p>	Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми

	<p>Тема 5. Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини. Поняття про нормальний та порушений розвиток</p> <p>Розуміння норми та аномалії у психофізичному розвитку особистості. Основні параметри аналізу та основні форми порушення розвитку. Методи обстеження дитини з ООП.</p>	<p>Практичне заняття, 2 год. опитування, презентація,</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини / Андрейко Б.В. // Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Камянець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Вип. 33. 2016. С. 24- 34. 2.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 3. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с. 4.Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9. 5.Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866. 6.Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія. – К.: Видавництво “Фенікс”, 2010. – 320 с. 		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
--	---	---	--	--	--

	<p>Тема 6. Психосоціальні та психологічні чинники найближчого соціального оточення, які можуть ускладнювати порушений розвиток. Критичні періоди та чинники порушення психофізичного розвитку. : Психосоціальні – психологічні та чинники найближчого соціального оточення, які можуть ускладнювати порушений розвиток. Кризові періоди дитинства.</p>	<p>Лекція, 2 год., опитування, презентація</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.29-67. 2.Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с. 3.Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – С.6-9. 4. Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866. 		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
--	--	--	---	--	--

	<p>Тема 7. Діагностика відхилень у психофізичному розвитку. Методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами (спостереження, опитування, метод катанестичної бесіди, опитування експеримент, тестування.).</p>	<p>Лекція, 4 год. презентація до лекції</p>	<p>1.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.71-86. 2.Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с. 3.Островська К. О. Диференційна діагностика дітей з аутизмом: психологічний аспект / К. О. Островська // Вісник Львівського університету. Серія : Філософські науки. - 2013. - Вип. 16. - С. 221-231. 4.Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866.</p>	<p>2 год Проаналізувати принципи психологічного обстеження дітей з особливими потребами за Виготським, Рубінштейном. Які принципи та особливості діагностики є найбільш значущими в обстеженні дітей з різними типами психічного дизонтогенезу. Навести приклади функціональної доцільності застосування різних методів для обстеження різних категорій дітей з особливими потребами. Проаналізувати основні складові психолого-педагогічного заключення.</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 7. Принципи психологічної діагностики дітей з особливими потребами Методи психологічної діагностики дітей з особливими потребами</p>	<p>Практичне заняття, 2 год. опитування, презентація, Аналіз наукових джерел</p>	<p>Література вказана до теми лекційного заняття 1.Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.71-86. 2. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчальнометодичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с. 3. Островська К. О. Диференційна діагностика дітей з аутизмом: психологічний аспект / К. О. Островська // Вісник Львівського університету. Серія : Філософські науки. - 2013. - Вип. 16. - С. 221-231. 4.Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866.</p>		

	(спостереження, опитування, метод катamnестичної бесіди, експеримент, тестування, аналіз продуктів діяльності).				
.	<p>Тема 8. Психологічний супровід людей з обмеженими можливостями</p> <p>Напрямки виховання і навчання дітей та молоді з особливими потребами. Бар'єри, які ставить перед людиною інвалідність.</p>	Лекція, 2 год. презентація до лекції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: Навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т.Д. Ляшенко, Н.А. Бастун, Т.В.Сак. — К.:ІЗМН, 1997. — 128 с. 2. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. — К.: ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2013. — 100 с. 3. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / [Тім Лорман, Джоан Хеппелер, Девід Харві]; пер. з англ. — К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. — 296 с. 4. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., — К.: 2007. — 128 с. 5. Колупаєва А.А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи / Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: Монографія. — К.: Педагогічна думка, 2007 р. — 458 с 		Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми
	<p>Тема 8. Психолого-педагогічна характеристика та основні її складові.</p> <p>Вимоги до складання психолого-педагогічного заключення та основні його складові.</p>	Практичне заняття, 2 год. опитування			Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми

			<p>1.Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. — К.: ТОВ «Видавничий дім “Плеяди”», 2013. — 100 с.</p> <p>2. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / [Тім Лорман, Джоан Хеппелер, Девід Харві]; пер. з англ. – К.: СПД–ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с.</p> <p>3. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., — К.: 2007. — 128 с.</p> <p>4. Колупаєва А.А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи / Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: Монографія. – К.: Педагогічна думка, 2007 р. – 458 с</p>		
	<p>Тема 9. Психологічні особливості людей з обмеженими можливостями, напрямки виховання і навчання: Напрямки надання психологічної та корекційної допомоги особам з ООП. Консультативний супровід.</p>	<p>Лекція, 2 год. опитування, презентація</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-2.</p> <p>2. Андрейко Б.В., Островська К.О. Статистичні результати ефективності програми психологічних послуг для батьків дітей з особливими потребами у групах “взаємодопомоги”/ Андрейко Б.В., Островська К.О. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

			<p>Институту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 5(9). 2017. С. 117-128.</p> <p>3. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально-методичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.</p> <p>4. Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866.</p>		
	<p>Тема 10. Психологічний супровід людей з обмеженими можливостями, напрямки виховання і навчання: Моделі реабілітації людей з особливими потребами (медична, соціальна, політична, модель «культурного плюралізму»).</p>	<p>Лекція, 2 год., опитування, презентація</p>	<p>1. Андрейко Б.В. Психологічна допомога батькам дітей з порушенням розвитку // «Психологія і особистість»: зб. наук. праць, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. № 2 (10), ч. 2. 2016. С. 58-64.</p> <p>2. Андрейко Б.В., Островська К.О. Статистичні результати ефективності програми психологічних послуг для батьків дітей з особливими потребами у групах “взаємодопомоги”/ Андрейко Б.В., 3.Островська К.О. // Психологічний часопис. Науково-практичний журнал Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. № 5(9). 2017. С. 117-128.</p> <p>4.Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866.</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 11. Психологічні особливості дитини з порушеннями слуху Причини порушення слуху.Класифікація порушень слуху, групи осіб з розладами слуху.</p>	<p>Лекція, 2 год., опитування, презентація</p>	<p>1.Szewczenko W. Rehabilitacja dzieci z implantami ślimakowymi w Ukrainie w nowoczesnych warunkach. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, 2022, 35(2), S. 155–163. DOI: 10.17951/j.2022.35.2.155-163.</p> <p>2. Wołodimir Szewczenko. Feliks Mowczanowski (1853–1921) i jego innowacyjne podejście do edukacji dzieci głuchoniemych w początkach XX wieku. Szkoła Specjalna: czasopismo poświęcone sprawom pedagogiki specjalnej / [red. nacz. Janina Doroszevska]. – Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 2022, 3(314) LXXXIII. S. 221-228. https://e-szkolaspecjalna.pl/resources/html/article/details?id=230645 DOI: 10.5604/01.3001.0015.9197</p>	<p>2 год Назвіть і охарактеризуйте основні причини порушень слуху і відповідно групи дітей з розладами слуху. Які закономірності психічного розвитку та навчально-пізнавальної діяльності глухих і слабочуючих дітей вам відомі? Проаналізуйте особливості психофізичного</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

			<p>3. Шевченко В.М. Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі // Вісник НАПН України. – Київ: НАПН України. – 2021. – 3(2). https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1</p> <p>4. Шевченко Володимир. Підготовка фахівців для реабілітації дітей з кохлеарними імплантами // Рідна школа. – Київ: Педагогічна думка. – 2021. – № 4-5. – С. 37-40.</p> <p>5. Роюк С. Є. Міжособистісна взаємодія дітей із розладами слуху // Психологічні перспективи. – 2009. – Вип. 14. – С. 135 – 142.</p>	<p>розвитку осіб з розладами слуху (порушення моторики, перцептивні особливості, особливості уваги, пам'яті, мовлення, інтелектуальної сфери, емоційно-вольової сфери, особистісні особливості, особливості міжособистісних взаємин). У чому полягає специфіка і особливість складних форм порушень у глухих дітей? Завдання для самостійної роботи: «Функції психолога у розвитку слухового сприймання та розвитку мовлення учнів з розладами слуху», «Етико-психологічні засади спілкування з особами із розладами слуху» (реферативна доповідь, презентація) Завдання для групової роботи студентів: аналіз статей: Квашук О. В. Розвиток уяви дітей з порушеннями слуху молодшого шкільного віку за допомогою методу глино терапії.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> ● Рюк С.Є. Психологічні особливості соціалізації дітей молодшого шкільного віку з порушеннями слуху 	
	<p>Тема 12. Особливості психофізичного розвитку та супровід дитини з порушенням слуху Закономірності психічного розвитку глухих і слабочуючих дітей. Методи корекційної роботи з дітьми з порушеннями слуху</p>	<p>Практичне заняття, 2 год. опитування, презентація,</p>	<p>1. Szewczenko W. Rehabilitacja dzieci z implantami ślimakowymi w Ukrainie w nowoczesnych warunkach. <i>Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia</i>, 2022, 35(2), S. 155–163. DOI: 10.17951/j.2022.35.2.155-163.</p> <p>2. Wołodimir Szewczenko. Feliks Mowczanowski (1853–1921) i jego innowacyjne podejście do edukacji dzieci głuchoniemych w początkach XX wieku. <i>Szkola Specjalna: czasopismo poświęcone sprawom pedagogiki specjalnej</i> / [red. nacz. Janina Doroszevska]. – Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 2022, 3(314) LXXXIII. S. 221–228. https://e-szkolaspecjalna.pl/resources/html/article/details?id=230645 DOI: 10.5604/01.3001.0015.9197</p> <p>3. Шевченко В.М. Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі // Вісник НАПН України. – Київ: НАПН України. – 2021. – 3(2). https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1</p> <p>4. Шевченко Володимир. Підготовка фахівців для реабілітації дітей з кохлеарними імплантами // Рідна школа. – Київ: Педагогічна думка. – 2021. – № 4-5. – С. 37-40.</p> <p>5. Рюк С. Є. Міжособистісна взаємодія дітей із розладами слуху // Психологічні перспективи. – 2009. – Вип. 14. – С. 135 – 142.</p>		<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
	<p>Тема 13. Особливості розвитку, навчання і виховання дитини з розладами зору. Класифікація порушень зорової функції та причини її виникнення. Закономірності</p>	<p>Лекція, 2 год. опитування, презентація,</p>		<p>2 год. Які основні причини порушення зору? Охарактеризуйте відомо вам класифікацію осіб з порушеннями зору та розкрийте її значення для освітньої та корекційно-</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>

	психофізичного розвитку дітей з розладами зору.		<p>1.Литвак А. Г. Психологія сліпих та слабозорих: навч.посібник [Текст] / А.Г. Литвак. - СПб.: Вид-во РГПУ, 1998. —342с.</p> <p>2.Синьова Є. П. Рельєфно-крапкове письмо сліпих. Шрифт Л.Брайля: навчальний посібник [Текст] / Синьова Є.П. – К.,2003. – 108 с.</p>	<p>реабілітаційної практики. Назвіть закономірності психофізіологічного розвитку осіб з розладами зору. Проаналізуйте особливості психофізичного розвитку осіб з розладами зору. Проаналізуйте труднощі соціально-психологічної адаптації незрячих та слабозорих осіб у колектив зрячих людей. Завдання для самостійної роботи: «Психологічні бар'єри у міжособистісній взаємодії зрячих та осіб із розладами зору», «Психічний розвиток сліпоглухонімої дитини» (реферативна доповідь, презентація) Аналіз монографії О. Скороходової «Як я сприймаю й уявляю навколишній світ». Завдання для групової роботи: аналіз сучасних публікацій в галузі тифлопедагогіки та тифлопсихології.</p>	
.	Тема 14. Особливості розвитку, навчання та виховання особистості	Лекція,2 год. опитування, презентація,	1. Гошовська Д.Т. Спеціальна психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу: [навчально-методичний посібник] / Д.Т.Гошовська. - Луцьк, 2011. –С.220-236.	2 год Які особливості розвитку особистості дитини з порушеннями	Відповідно до розкладу проведення семінарськ

	<p>З порушеннями мовлення Чинники порушення мовлення та класифікації мовленнєвих порушень (види усних мовленнєвих порушень, види письмових мовленнєвих порушень.</p>		<p>2. Галущенко В.І. Визначення груп дітей зі стертою дизартрією за провідними сенсорно-перцептивними каналами модальності. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2013.</p> <p>3. Галущенко В.І. Впророзладження засобів нейробіки у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2016. № 3. С. 110-113. 6. Конопляста С. Ю. Психолого-педагогічне вивчення дітей з розладами мовлення. Удосконалення підготовки науково-педагогічних кадрів в Україні: зб. наукових праць. К.: УДПУ імені М. П. Драгоманова, 1997.</p> <p>4. Синьов В.М. Спеціальна педагогіка // Енциклопедія освіти / Гол. ред. В.Г. Кремень - К.: Юрінком Інтер, 2008.- 1040 с., С. 863-866.</p>	<p>мови? Якої спеціалізованої допомоги вони потребують? Які основні види порушень усної мови вам відомі? У чому їх суть? Які види письмових порушень мови вам відомі? У чому вони проявляються? Розкрийте основні напрямки корекції з дітьми із проблемами мовлення. Завдання для самостійної роботи: «Елективний мутизм», «Особливості психологічної роботи з дитиною із заїканням. Поради батькам та педагогам» (реферативна доповідь, презентація)</p>	<p>ого заняття з цієї теми</p>
--	--	--	---	---	--------------------------------

<p>Тема 15. Особливості дизонтогенезу за типом спотвореного розвитку. Аутизм.</p> <p>Історичні аспекти становлення теорії аутизму. Етіологія розладів аутичного спектру. Класифікація аутизму в системі МКХ-10.</p> <p>Діагностичні критерії аутизму. Рання діагностика аутизму. Особливості психофізичного розвитку аутистичних дітей.</p> <p>Особливості психофізіологічного розвитку дитини з синдромом ГРДУ (гіперкенетичним синдромом)</p> <p>Поняття про ГРДУ як про нейропсихіатричний розлад. Чинники виникнення ГРДУ.</p> <p>Патогенез та симптоматика ГРДУ. Функції лобної кори великих півкуль головного мозку.</p> <p>Модульний контроль 2 год. Тести в системі мудл</p>	<p>Лекція, 4 год., опитування, презентація, Групова робота</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрейко Б.В, Гриневич Х.П. Особливості психічних процесів дітей молодшого дошкільного віку з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги / Б. В.Андрейко, Х.П. Гриневич // Збірник студентських наукових досліджень «Освітній альманах». – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – Вип. 2. – 237 с. – С. 39-49. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/03/Osvitniy-al-manakh_Vypusk-2_2019rik.pdf 2. Андрейко Б.В., Біль А.Р. Психологічні особливості міжособистісного спілкування дітей дошкільного віку з гіперактивним розладом з дефіцитом уваги /Андрейко Б.В., Біль А.Р. // Науковий журнал причорноморського науково-дослідницького інституту економіки та інновацій. м. Херсон, 2020. – Вип. 21. Т.2. – 237 с. – С. 53-56. [Електроннийресурс].Режимдоступу:http://www.inovpedagogy.od.ua/archives/2020/21/part_2/13.pdf 4. Островська К.О. Аутизм: проблеми психологічної допомоги. Навчальний посібник, 2006. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 110 с. 5. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупаєвої А.А. – К.: – ТОВ ВПЦ «Літопис –ХХ» - 2010. 6. Романчук О. Розлади спектру аутизму в запитаннях та відповідях / Олег Романчук – Львів : Колесо, 2010. – 168 с. 7. Скрипник Т. В. Інтеграційний літній табір: простір розвитку дітей з аутизмом / Т. В. Скрипник, Г. М. Хворова, Г. Г. Смоляр. – К.: ПВП «Задруга», 2007. – 96 с. 8. Романчук О. Гіперактивний розлад з дефіцитом уваги у дітей. 	<p>2 год</p> <p>Проаналізуйте які симптоми у їх поєднанні можуть свідчити про загрозу формування спотвореного дизонтогенезу за аутистичною моделлю? За якими критеріями спеціалісти діагностують РДА? Проаналізуйте етіологічні чинники у різних концепціях аутизму. Назвіть закономірності психофізичного розвитку при розладах аутистичного спектру. Охарактеризуйте специфіку пізнавальних та емоційно-вольових процесів дитини з розладами аутистичного спектру. В чому виявляється специфіка соціальної взаємодії дітей з розладами аутистичного спектру. Завдання для групової роботи: «Порівняльна характеристика «здорової» дитини та дитини-аутиста на стадії немовляти»;</p>	<p>Відповідно до розкладу проведення семінарського заняття з цієї теми</p>
---	--	---	--	--

			<p>9. Ферт О. Обдаровані діти з ГРДУ: позитивні сторони та складності у навчанні / О.Ферт // Креативність і творчість. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія. Психологія. Педагогіка. – К., 2009. – Темат. вип. № 1. – С. 144–147.</p> <p>10. Ферт О. Організація середовища та ефективної роботи у класній кімнаті для учнів з ГРДУ / О.Ферт // Дефектологія. – 2009. – Вип. 3. – С. 15–18.</p> <p>11. Ферт О. Психолого-педагогічні умови підготовки фахівців до роботи з гіперактивними учнями в системі загальноосвітніх закладів України / О.Ферт // Вища освіта України. – К., 2008. – Т.ІІ (9). – С. 572–577.</p> <p>12. Ферт О. Розвиток соціальних навичок дитини з ГРДУ в колективі однолітків / Ольга Ферт // Rozwój polskiej i ukraińskiej teorii i praktyki pedagogicznej na przestrzeni XIX–XXI wieku. Т. 3. Dziecko w teorii i praktyce pedagogicznej. Rozwitek polskiej та української освіти і педагогічної думки (XIX–XX ст.). Т.3. Дитина в педагогічній теорії і практиці. Publikacja sfinansowana przez Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, Oficyna Wydawnicza ATUT / red. Anna Haratyk, Iryna Myshchyshyn. – Wrocław : Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2014. – S 161–169.</p>	<p>«Порівняльна характеристика «здорової» дитини та дитини-аутиста від одного до трьох років»; «Порівняльна характеристика «здорової» дитини та дитини-аутиста дошкільного та молодшого шкільного віку».</p> <p>Завдання для самостійної роботи: підготовка до колоквіуму на тему «Психолого-педагогічний супровід дитини з розладами аутистичного спектру». Питання до колоквіуму: Особливості спілкування психолога з батьками дітей-аутистів. Техніки ,які застосовуються під час терапії сенсорних розладів дітей-аутистів. Особливості роботи з аутистичною дитиною за методом Шоплера. Застосування програми ТЕАССН для адаптації аутистичних дітей? Застосування методу відео тренінгу для допомоги родинам аутистичних дітей? Психолого-педагогічний супровід аутистичної дитини в</p>	
--	--	--	---	--	--

				<p>інклюзивному класі. Загальні положення та досвід роботи. Метод підтримувальної комунікації як метод налагодження продуктивної взаємодії з дітьми-аутистами; PECS (Picture Exchange Communication System) – альтернативна система комунікації з дітьми з розладами аутистичного спектру.</p>	
--	--	--	--	--	--